

Patriotul

ORGANUL DE LUTĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bui. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-71.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1000 +100
Pentru membrii Sindicatelor 900 +100
Autorități, Instituții 30.000 Lei pe an

Falsul naționalism sau problema teatrului românesc

Pentru a proceda direct și fără echivoacă la tratarea problemei ne întrebăm, cum de a fost posibil ca acest oraș de la 1919 încoace n'a avut teatru românesc?

În România guvernărilor trecute, în plină libertate a tuturor părților de dreapta, istorice, ultranaționaliste, nimeni dintre conducătorii vieții publice nu s'a sesizat să inițiască lăcașul cel mai chemat, simbolul unei culturi naționale: teatrul. Clușă naționalism. În anumite birouri așărna inscripția: "Vorbiți românește", dar în teatru n'a rămas cine să vorbească românește. De sigur o țigărită de carton costă mai puțin, decât înzeștrărea unui teatru românesc. Sau poate Ministerul Artelor interzis funcționarea teatrului românesc la Arad? Chiar din prân absurd, să fi fost, nu era oare datoria în. Teatrului românesc din Arad să atragă atențiunea celor competenți, ca să la granița de Vest a țării cultura românească trebuie să aibă teatrul ei. Unde se pînă mândria națională. — Mândrie sângeroasă, constructivă — ca. Pe opune artel — arta, frumosul, frumosul, gloriile și gloria, — aceste bunuri colective ale popoarelor?

Conducătorii vieții publice de atunci găseau soluții mai simple, mai comode. Deoarece majoritatea lor cunoșteau limba maghiară, teatru maghiar permanent le stătea la dispoziția lor. Contra costului unui bilet își găseau dispoziția căntărea. În colace p-ivește președintele poliției și publice, sentimentul național găsese satisfacție în orașul, în așărarea sovietismului și măsurii îndărmerogii dela sate.

Pe plața Avram Iancu adesea erau adunări la care orașorii cu fața la teatru nu vedeau orașorii și problema culturii românești, ei se delectau în savurarea propriilor lor frize cu meșteșug țelnuje.

Am dori să ne răspundă cineva, cum de nu au fost îndeajuns 26 de ani pentru crelarea unui teatru românesc permanent? Cum va putea justifica această lipsă? Cine își asumă acum răspunderea că totul trebuie săguri delat început?

Întă însă că s'au găsît oameni care să și la asupra lor greaua sarcină de a înjgheba un teatru românesc permanent la Arad. Un grup de tineri sub conducerea d-lui A. Marinescu, înfruntând toate obstacolele, a pornit la treabă. Sarcina este cu atât mai grea, cu cât vechea mentalitate de indiferență a celorlora cari încă ne rămân datori eu un răspuns, perzistă. Teatrul românesc din Arad se bazează în cele mai grele condițiuni, își alge repertoriul său, din comerile literaturii românești și universale: sălile rămân însă goale.

Ne-am putea întreba: oare n'o fi lipsă de bani? Trebuie să abandonăm însă această ipoteză, din moment ce la teatru din Arad, preșurile sunt numai de lei 500—1000, iar dui malagambii și săge țingit-tangit cu bilețele de lei 1000, mînă sala până la refuz. Nu vrem să credem că publicul arădian preferă buclăria teatrului românesc.

Teatrul românesc din Arad a se-

Pe baza aprobării Subsecretariatului Aprovizionării Aradul va primi în curând 200 vagoane grâu sovietic și 200 vagoane cartofi Se stapnesc cotele de hrană țămîntie pentru oraș — Cartelele celor piecași și moșii trezuesc depuse țără țămîntie

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a ținut zilele acestea în capitală o ședință la care au luat parte directorii tuturor oficiilor economice județene și delegații oficiilor de aprovizionare, ai municipiilor.

După cum s'm publicat la timpul său, la această ședință, din partea Oficiului economic județean Arad a luat parte dl. colonel Marta, iar din partea Oficiului de aprovizionare al Municipiului dl. Șerban.

Acești delegați s'au înapoiat eri dela ședința din București și din rapoartele depuse reese că au obținut rezultate satisfăcătoare.

Conform hotărârilor conferinței Subsecretariatului de stat al aprovizionării,

Municipiul Arad urmează să primească 200 vagoane cartofi din

regiunea Sibiu, precum și 200 vagoane grâu, provenit din Uniunea Sovietică.

Livrarea acestui grâu se va efectua în luna Decembrie, urmînd ca întă să fie aprovizionată Valea Jiului și Valca Prahovei, unde populația este lipsită completămente de cereale. În schimbul cerealelor și cartofilor pe care le primește Municipiul, urmează ca județul Arad să dea 1000 vagoane perumb.

Deusemenea Subsecretariatul de stat al aprovizionării va reglementa furnizarea de încălziminte pentru populația întregii țări, dat fiind că apelierele acestui ministru confecționează 300 mii încălziminte lunare.

Fiecare Municipiu va primi o cotă de încălziminte și materiale

textile în raport cu numărul locuitorilor. Economiștele pot de pe acum îndeplini formalitățile obșoril de încălziminte la Oficiul de aprovizionare al Primăriei.

Perșoanele care nu fac parte din nici un economat vor primi încălziminte pe bază de bonuri prin O. R. A. P.

Primăria Arad atrage atenția tuturor locuitorilor de pe raza Municipiului Arad că începînd de azi se vor efectua cercetări din casă în casă pentru ca locuitorii să nu depină și să se folosească de cartelele celor piecași din localitate sau decedăți. Totodată comercianții sunt avertizați să nu elibereze alimențe pe baza bonurilor din cartelele despre care știu că nu sunt valabile. Orice abateri va fi sancționată.

Rezultatul alegerilor din Franța exclude formarea unui bloc apusean

PARIS. Ca urmare a rezultatelor alegerilor din Franța, se crede că generalul de Gaulle va fi chemat să prezideze noul guvern. Partidul comunist nu s'a exprimat încă în această privință.

Rezultatele alegerilor din Franța

sunt viu comentate de zărele britanice. Zărele de toate categoriile prezicează că alegerile au fost reale și libere, ceea ce dovedește renășterea Franței și exclude formarea unui bloc apusean. Aproape toate zărele scriu că generalul de Gaulle va prezida noul guvern.

Întro declarație făcută, dl. Eduard Herriot a spus. Am fost învinș. Această înfrângere ne pune în fața a două probleme și anume: lașitate sau retragem și să părăsim totul sau cu rajul să contribuim la munca de reconștruire a țării.

Trebuie să ridicăm nivelul de viață al tuturor elementelor muncitoare

— Să curmăm sistemul exportului candelin — Echilibrarea bugetului prin impunerea veniturilor mari — Măsuri pregătitoare pentru stabilizarea monetei

În discursul roșit la conferința Partidului Comunist Român, d. ministru Lucrețiu Pătrășcanu s'a ocupat deșială de rezolvarea problemelor economice cele mai arzătoare. D-lui a accentuat că problemele legate de situația economică trec astăzi pe primul plan.

— Care e situația în economia românească, în momentul de față?

— Vom începe cu producția. În industria metalurgică de bază, înregistrăm, față de 1939, o scădere de 60

la sută; la carbuni de 50 la sută; la lemnul industrial 75 la sută, la ulei vegetal 50 la sută, la țigăii numai 40 la sută. Cauzele acestui nivel scăzut al producției sunt multiple. Lipsa de materii prime, insuficiența mijloacelor de transport, scăderea randamentului muncii și un șabotaj, de multe ori, organizat.

Singurele industrii în care se poate vorbi de o apropiere de normal, este industria țigăii și a pielărei. În agricultură, dațiunea mai ales

seceței, avem un deficit însemnat, redus însă prin ajutorul dat de Uniunea Sovietică.

La o asenunța producție, în anul în curs, putem socoti cu un venit național cu 60 la sută până la 35 la sută înterior celui din 1939. De fapt dat fiind că cea mai mare parte din câștigurile inflaționiste merg la capitalul de speulă, pentru consumul masei rămâne abia 30—34 la sută din venitul național antebec.

(Continuare în pag. 2)

cepat — țără discuții — eventualele obșecțiuni ale unora și a angajați artiști profesioniști care în „Azilul de Noapțe” au jucat în cele mai grele roluri. A încercat careva să se convingă de posibilitățile acestui început de teatru românesc?

Fără teatru național nu poate exista o viață culturală eguatoasă. Teatrul românesc al Aradului înjghebat de trupa d-lui Marinescu a ajuns la răscruțea,

Are de ales între a se începa activitatea ori să se continue activitatea rodnică, perfecționându-se mereu, ajungînd la cîmările firuții ale artei, unde oamenii cu mult talent, conduși de un director predestinat și susținuți de un public înțelegător trebuie să ajungă.

Teatrul românesc din Arad n'a venit să ceară țără ca deșială, țără să se fceă un teatru de șabotaj și de dăruț al țării la existență. Așteaptă nu-

mai același elan, același sentimente curate de dărnicie și înțelegere din partea publicului. Devada de acum trebuie să o facă acei care înțeleg rașionalismul sau patriotismul lor prin fapte constructive, ca nu cumva cineva să ț poartă întrebă țărăși peste un șfert de veac: unde ați fost voi cînd s'a pus problema de a fi sau de nu a fi teatru românesc la Arad?

N. I. ION

FARMACIILE DE SERVICIU

Farmacile de serviciu: Weisz, Piața Avram Iancu și Janka, Bul. Regele Ferdinand.

Noul orar al farmaciilor: farmaciile sunt deschise între orele 8-13, 15-17.

Biografie nouă
Ladner Iosif, Brătianu 9
Lucrați la perfecție cu modele noi, patosane, gulere, manșoane
Pentru funcționari și muzicanti cu reducere. 889

Permisele provizoriilor de circulație trebuie depuse la Chestură

Toți proprietarii de autoturisme, autocamioane, motocicletă și motoare din orașul Arad, care au permise de circulație provizorii să le depună în termen de 24 ore la Chestura Poliției, Biroul Circulației.

Cei ce nu le vor depune în termen, li se vor confisca autovehiculul și drepturile de dare în judecată.

Chesor: Dinu Gheorghe

CHAMOTTE Dr. Valko Arad
PARCHETTE Str. Eccl. Teodoriu 3. Tel. 21-91

Dela Facultatea de Agronomie din Cluj

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Facultatea de Agronomie din Cluj, examenul de admitere în anul I, pentru anul școlar 1945-1946 va începe în ziua de 29 Octombrie 1945, crele 8 dimineața.

Inscrierile la acest examen se primesc la Secrețariatul Facultății de Agronomie din Cluj, Str. Mănăștur No. 3, până în ziua de 27 Octombrie 1945.

Sdrobiți de durere, anunțăm marea scumpire și neutralității noastre soț, tată, fiu, frate, ginere, nepot și cumna 3169

Rudău Iosif
sergent major T. R.
fost funcționar la Banca Comercială Italiană și Română, Sucursala Arad întâmplată în captivitate.
Parastasul pentru odihna sufletului său se va oficia la 27 Octombrie a. c. Sâmbătă ora 7.45 în Biserica Minorilor.
Odihnește în pace suflet bun, în veci nu te vom uita.
Familia îndoliată.

ȘTIRI DELA ECONOMATE

ECONOMATUL FUNCTIONARILOR SI PENSIONARILOR PUBLICI dis-tribue cartofi membrilor al căror nume începe cu literele A, B, C, D în ziua de 25 Octombrie. Coliați membri se vor prezenta, când vor fi anunțați.

Curs de croșetorie
metoda usoaă, modernă. Dame, domni, garouă baby, garnituri de pat. — Prezentarea între 12-3
Piața Miron Cristea Nr. 3
Ernest F. Cay, parter dreapta

Au dispărut
toate actele, registrele, bonetele de vânzare, facturile cu mărfurile cumpărate a comerciantei
Văd. Maurițiu Lăbeș str. D-na Balașa 197. Le declar nule. Găsitorul le poate înapoia contra unei bune recompense. 947

Cinema ARD Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7 și 9
Duminică la orele 11 matineu.

YOM MIX 836
Regele Cow-Boylor în
Călărețul misterios
Dela 22-25 partea I, 26-29 partea II.

Correspondențe din Paris prin „Apărarea Patriotică”

Cu deosebită plăcere inserăm în coloanele ziarului nostru îmbucurătoare știri, cș la sediul „Apărării Patriotice” din localitate, a sosit prin intermediul Comitetului Central al Organizației, un pachet, cuprinzând numeroase scrisori din Franța, trimise de către rudele și cunoscuții familiilor din orașul și județul Arad.

Acestea sunt probabil primele vești care au parvenit în ultimii cinci ani. Dăun mai jos adresele tuturor scrisorilor sosite:

- Văd. dr. Toinal I., Str. Moise Nicoară 1, Pollák Endre, Bul. Drăgălina 17, Dr. Krausz B., Str. Dragoș Vodă 12, Eugen Kara, Str. Caragiale 22, Claire Socorici, Str. Crauz 101, Ioan Teodorescu, Str. Alexandri 5, Em. Preissler, Comunit. Evreiască, Rona Iona, Str. Seminarului, Maria Hoffmann (Arta Modernă), Str. Ep. Gr. Comșa 1, Dr. Eug. Weinberger, Str. I. G. Duca 18, Florea Persida, Str. Dorobanților 44, Pavel Păuț, Bul. Reg. Ferdinand 3-5, A. Nagy, P. Avram Iancu 10 (sau Ioan Nagy, Str. Bisericii 14, Gai), Văd. Maria Gligor, Str. Sezătoarel 118, Segă, Lițu Gheorghe, Parochia ortodoxă din Arad, Văd. Szmuk Mihail, Str. Siragoei No. 6, Pavel Horga, Str. Vasile Paguba 74, Dr. Lad. Szamek, Bul. Carol 83, Dr. Szöllösi Zsigmond, Str. Caragiale 4, Dna Berger Andrei, Str. I. G. Duca 20, Braun Samuil, Str. Numa Pompiliu 20-22, Iosif Székely, Str. Coșbuc 3, Tesătoră Mătasă Românească.

scă S. L. N. C., Piața Avram Iancu 13, Raumann Leopold, Str. Ionel Clodă, 9, Segă.

DIN PROVINCIE

Brădean Gheorghe, Curtici, Tornean Gheorghe, Dna Elena Măhuc, Pecica, Ștefan, Macea, Văd. Lazăr C. Curjel, Ioan Maris, Curtici, Gh. Mărgăritanu (Vărgădia de Mureș), Gheorghe Darău, Sebeș, Bocu Petre, Butești, Ioan Lazăr Kilián, Curtici, Dna M. Popa, Buzeni.

Comitetul Județean al „Apărării Patriotice”, invită pe toți cei mai sus vizați, să se prezinte la sediul organizației, din Bulev. Reg. Maria No. 8, pentru a-și ridica corespondența.

Soția împreună cu familiile Alexiu, Ingin, Mănjoneanu și Dr. Schwartz anunță cu aceeași mare durere că s'a scurs 1 an dela pierderea iubitelor lor 945

Costică Alexiu
Parastasul se va oficia în Catedrala ortodoxă română din Arad, la 26 Octombrie după Sfânta Slujbă.
Cei ce l-au cunoscut și iubit sunt rugați a lua parte.

acel scop, Primăra va da tot con-

Trebuie să ridicăm nivelul de viață al tuturor elementelor muncitore

Do. Această explicație rapidă scade a nivelului de viață al muncitorilor și al tuturor categoriilor de salariați.

— Întreg câștigul născut din inflație s'a acumulat în mâna speculanților pe seama consumatorului, în primul rând.

— De sigur că opera de control a întâmpinat greutăți obiective; a lipsit și un aparat deosebit și în întregime corect: a lipsit un regim uniform pentru tot teritoriul României.

Supravegherea trebuie să meargă în primul rând la producție. Le revine ofiților, care trebuie înținse pe întreaga economie națională, să exercite un riguros control la colectarea materiei prime, la producție și distribuție.

Concomitent cu opera de refacere și reconstrucție a țării trebuie să punem întreg accentul pe asigurarea vieții și mijloacelor de trai a maselor muncitoare, intelectuale, țărănești. Măsurile generale trebuie să fie împletite cu grija permanentă, cu toată seceța, cu toate lipsurile.

— În sfârșit în al patrulea rând, și în materia blocărilor de mărfuri trebuie să procedăm cu prudență, pentru că astfel se ameliorează la creditul public și se mărește inflația.

După cum numai intensificarea legăturilor comerciale între sat și oraș va atrage în circulație o parte din sumele lichide, imobilizate la sațe. Acestea sunt numai câteva din măsurile pregătitoare pentru stabilirea monezii naționale.

Urania Tel. 12-32. Repr. la 3, 5, și 7. Duminică și sârb. la 11.30 matineu

Azi, noul film american de gas-steri
Afacerea Stafford (Carliuga Morții) 941
cu Esther Raiston și Sidney Blackmer
Complectare: Eliberarea Parisului

D. Lucrețiu Pătrășcanu :

de ordin general. Aceste măsuri pot fi astfel rezumate: în primul rând, este necesară închiderea ermetică a granițelor pentru orice export clandestin.

Nu se mai poate admite ca mărfuri românești, începând cu produsele C. A. M.ului până la unghia, geamuri și textile să treacă fraudulos granița și să ajungă la Praga, la Budapeșta, sau în alte părți. În al doilea rând, trebuie să înceapă politica autonomă economică practică de unele județe. Este o situație nesângeroasă care trebuie curmată de îndată.

— În al doilea rând trebuie eohilbrat bugetul printr-o masivă impunere la veniturile directe. As-tăzi marile venituri sunt aproape scutite de orice impozit.

Într-o acțiune întregă de domenii se plătesc exact aceleași impozite ca în 1938, inflația vine numai în folosul speculanților.

— În sfârșit în al patrulea rând, și în materia blocărilor de mărfuri trebuie să procedăm cu prudență, pentru că astfel se ameliorează la creditul public și se mărește inflația.

După cum numai intensificarea legăturilor comerciale între sat și oraș va atrage în circulație o parte din sumele lichide, imobilizate la sațe. Acestea sunt numai câteva din măsurile pregătitoare pentru stabilirea monezii naționale.

Cinema Savoy Telef. 23-22. Rep. la 3, 5 și 7. Dum și Vineri matineu la ora 11.30

Începând de Joi 25 Oct. Premiera filmului ungurese
MARIKA
Cu Javor P., Perczel Zita, Rajnay G., Szepes L., Hosszu Z., Șimor E., Bilicsi Petyes.

SPORT

După cele 12 minute

Matchul Gloria — Sparta s'a terminat cu 2:1

Eri după masă pe arena Gloria s'a puțat timpul restant de 12 minute. Gloria și Sparta, care s'a întrecut cauza scandalului la rezultatul de

La orele 17 cele două grupări pe eren, iar fierul d-lui arbitru s'azună începerea matchului cu 11

Penaltyul este executat de către care înscrie impecabil în colțul st

La reluare, gruparea Gloria se ge în apărare, iar Sparta atacă ment având două ocazii clare de marca.

Până la sfârșit însă rezultatul neschimbat.

Arbitrajul d-lui Manea cor-ct.

Mica publicitate

CASE, loc de casă, vie, pământ, cărări sau vânzări adresă: Văd. Carol Deutsch, fost director bancă, Arad, Str. Goga 3 (vizi intrarea prin cosul teatrului) et. I, fon 1953.

DOMN TANAR, singur, caută ca mobilată în centru, acces la

Oferte la administrația ziarului

AGENTIA HATSCHEK, bulev. 17. Telefon 1659. (Sumele în ne lei). 20: centru, 14 apartam teritoriu mare, 14: gară, colț de țibil, 5 apartamente, mare veni bisericii sârbești, 4 camere, de dinje.

CURS DE DACTILOGRAFIE cu degete, sistem american, rezultă ranțat în timp scurt, cu taxe re „Pallas”, Str. Coșbuc 1.

CAUT LOCUINTA, două camere, cățarie, eventual baie. La ziar „Locuință”.

PROFESORA de matematică pre elevi de liceu. Adresa la ziar.

SE CAUTA una sau două camere le, fără dependențe în centru apropiere. Oferte la ziar.

VAND haină de piele, bună. Bul. sabetă 32.

FARMACIE cauză conducător cu plomă. Adresa la Administrație.

DE INCHIRIAT FARMACIE în vinci, cu câștig mare. Adresa Administrație.

SOBA DE TUCI în stare bună de zare. Str. C. Hodog Nr. 10.

BATOZA No. 8, marca M. A. V. vânzare. Adresa la ziar.

DE VANZARE un șezlon și una tură mare. Str. Davila 13, Hartina între orele 11-3.

POSED CAPITAL, doresc socia orice afacere. Adresa la ziar.

SCHIMB locuință, 2 camere, Cluj, similară Arad. Adresele la Recl. Emănescu 4.

DE VANZARE palton de piele, în stare bună. Str. Fabricii 20.

DECLAR NULE în mâna oricui găsi un volum facturi Nr. 1-158 firmei mele și un dosar facturi pentru marfa primită dela firmele micilor-București, Cluj; Gladys Sylvia Arad; Candia-Timișoara; colind-Arad; Aca-Timișoara și lendar-Satu Mare, etc., care au părut în trenul București-Arad, ziua de 21 Oct. 1945. Weinberger sideriu, agenția comercială, str. Episcopiei No. 24.

FUNCTIONAR tânăr caut serviciu orice birou, cunosc bine limba rusă, rusă și germană.

DE VANZARE palton bărbătesc s'atură mare, 2 saltele noi cu mobile de bucătărie, una garni de spălat porcelan și unelte de câțarie. Vineri și Sâmbătă între le 13-16. Str. Ghiba Birța 9.

CORSO Telefon 23-64. Repr. la 3, 5 și 7 fix

Jeanette MACDONALD și Eddy NELSON în
Serenada Primăverii
Jurnal rusesc 837

Royal Tel. 19-33. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Dum și sârbători la 11.30 3, 5, 7 și 9 fix.

Azi, cel mai bun film cu 939
Vivianne Romance ANGELICA

Forum Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — și sârbători la ora 11.30 fix, matineu

Azi, o extraordinară realizare plină poezie și umor
TIMPURI FERICITE
cu Ecaterina Karady și Andor

Incendiu la o magazie a fabricii I. T. A.

În cursul nopții de Marți spre miercuri în jurul orei 1.40 un incendiu de proporții apreciabile a izbucnit într-una din magazinele de bumbac ale Industriei Textile Aradane.

Din declarațiile date de către pompierii fabricii, care au fost de serviciu, reiese că imediat după ora 1 noaptea au observat un fel de fum care emana din magazia respectivă, în urma cărui fapt s'au introdus în magazie, unde nu au observat nimic deosebit totuși.

Deabia la o jumătate de oră după aceea pompierii au dat alarma, întrucât magazia cu bumbac luase foc de sine în sine. Imediat a sosit la fața locului echipa de pompieri a fabricii care a început lucrările de localizare ale incendiului, anunțându-se totodată și grupul de

pompieri militari care la rândul lor au sosit la fața locului sub comanda directă a d-lui maior Năstorescu Gheorghe.

Cu toate sforțările depuse de către pompieri, incendiul nu a putut fi localizat până la ora 5 dimineața.

Fiind anunțate apoi autoritățile, au sosit la fața locului d-nii procurori Leșanu și Moiseșcu, precum și dl. comisar Mihalcea, șeful Biroului Judiciar al Chesturii Poliției, care au întreprins cercetări la fața locului pentru stabilirea cauzelor care au provocat incendiul.

Se precizează că în magazia unde a izbucnit incendiul erau depozitate peste 5 sute baloturi de bumbac, care nu au fost decât puțin atingute de foc.

Din inițiativa d-lui primar Pălincaș

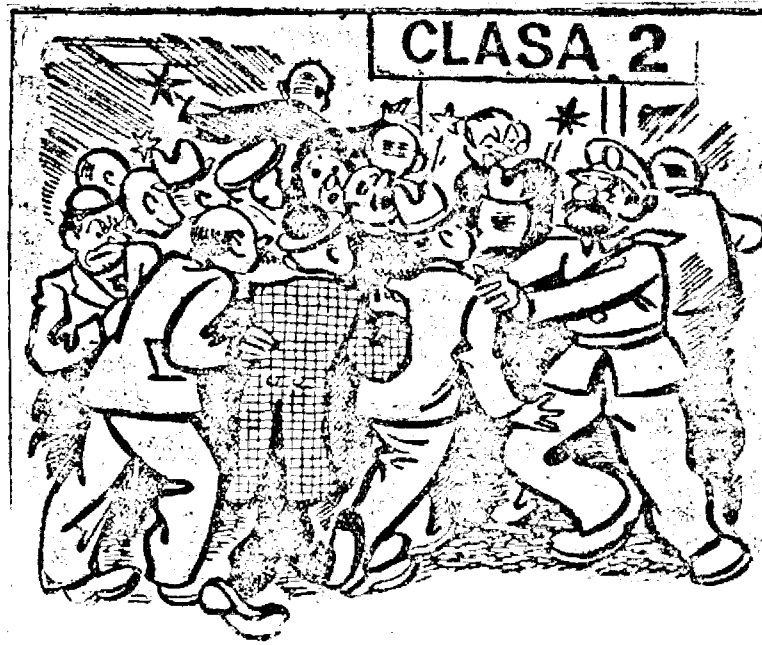
A luat ființă cantina funcționarilor Primăriei

Din inițiativa d-lui primar Pălincaș și în colaborare cu Sindacatul Primăriei a luat ființă cantina funcționarilor Primăriei.

Vizitând această cantină ne-am putut convinge că în ciuda tuturor greutateilor bugetare pe care le întâmpină azi Primăria, s'a putut înființa o cantină, care oferă funcționarilor Primăriei două feluri pentru suma de 400-500 lei.

La această cantină iau masa peste 70 de funcționari ai Primăriei și din declarațiile d-lor am aflat că sunt mulțumiți de felul cum funcționează, deși este înființată numai de o săptămână.

Prin înființarea acestei cantine, dl. primar Pălincaș a vrut să arate funcționarilor Primăriei că prin luptă organizată, totul se poate obține.

— Ce vă îngheșoni așa oameni buni, că doar nu vine poropul?

— Cum să nu ne îngheșonăm Domnule Sargent? Nu am reușit să jucăm la cl. I-a a LOTERIEI DE STAT, trebuie să intrăm acum la cl. II-a, mai ales că putem intra tot cu 1500 lei.

Thompson-B.

O interesantă expunere a tehnicienilor

Cum și când va fi reconstruit cartierul Grădiște

Organizațiile democratice contribuiesc la refacerea acestui cartier — Pe unde a fost semănată moartea

Reportaj de THEO TANASE

O țară distrusă până în temelii și aruncată în grele situații economice, sute de mii de morți, orfanii, invalizii, văduve, — iată moștenirea guvernării lui Antonescu.

Dar vina nu o poartă numai Antonescu și cei ce l-au ajutat. Parte din aceste fapte apăsătoare astăzi auzirii noastre pentru că noi nu ne-am știut împotrivi manevrei infernale ale lui Antonescu, prin care acesta a împins țara într-un războiu nedrept și departe de interesele poporului.

Pentru această greșală trebuie să plătim astăzi. Această greșală o reparăm numai reconstruind tot ce eră — în parte și din vina noastră — a fost distrus. Prin munca noastră, prin eforturile noastre și prin însăși suferința noastră trebuie să ne reabilităm.

Pe unde războiul a distrus totul în drumul său

Celășteanul care trece azi pe strada Trenului și strada Rozelor din cartierul Grădiște, este cuprins de mirare, nemaiputând recunoaște în aceste străzi ceiace erau în trecut.

În locul căsuțelor cu ferestruici curate și îmbietoare, numai murmurane de ruini și dărâmaturi. În locul vieții care curgea aici, totul este mort și pustiu.

Si ca o ironie, natura și-a așternut și ea un covor țesut de fire dese de iarbă peste ceea ce altădată era locașul familiilor de muncitori.

Acest cartier — după cum se știe — a fost în cea mai mare parte locuit de muncitori ceferiști sau de la alte fabrici. O viață întregă au trăit acești oameni pentru a-și asigura un adăpost la bătrânețe. Si iată truda lor a fost zadarnică. N'a mai rămas nimic din ea.

Dece oare războiul a semănat moartea tocmai în rândurile lor, de ce războiul a distrus tocmai pușcagul lor, când ei niciodată n'au vrut acest războiu război?

tehnic al Primăriei, care ne spune:

— Primăria a făcut un plan de refacere a cartierului Grădiște.

În acest plan sunt prevăzute: pavarea drumului principal până la vamă, precum și pavarea cu piatră brușă a străzilor: Calea Fluului, Vasile Pagubă, Războieni, Ardealului, Budai Deleanu, Piața Carpați, Ion Gorun.

Acest cartier muncitoresc — spune

dl. Popovici — mai cere încă multe lucrări de pavaj, dar

necesită și introducerea apeductelor, canalizare, etc., care există numai până la CAM. În afară de aceasta o comisie specială se ocupă cu întocmirea unui plan de refacere a clădirilor din Strada Trenului și Str. Rozelor, grav avariate și distruse de bombardamente.

Din cauza că și în centru toate lucrările au fost învechite — continuă dl. Popovici — a trebuit să le refacem. Astfel astăzi ne izbim de lipsă de fonduri.

CONSILIUL DE COLABORARE ARE MENIREA SA SE OCUPE DE PROBLEMA REFACERII ACESTUI CARTIER

Problema este pusă. Cartierul Grădiște trebuie să fie refăcut. Consiliul de Colaborare care funcționează pe lângă Prungarie, are menirea să găsească o modalitate de a soluționa problema fondurilor, fie înglobând și băncile în această operă, fie făcându-se apel într-o altă formă la inițiativa particulară, cerând totodată sprijinul întregii populații și al tuturor autorităților competente.

În acest fel ne dăm cu toții contribuția la refacerea cartierului Grădiște, contribuind prin aceasta la refacerea țării. Si aceasta este una din sarcinile care s'au în fața întregului popor.

Organizațiile democratice contribuiesc la refacerea cartierului Grădiște

Aceste constatări le-am făcut la fața locului, unde am venit în urma apelului lansat de către Comitetul de Coordonare al Asistenței Sociale, prin care cetățenii orașului Arad sunt chemați să-și dea fiecare sprijinul în acțiunea de refacere a cartierului Grădiște, inițiată de Apărarea Patriotică.

Da, cartierul Grădiște este prea distrus pentru a se putea reface din forțe proprii. Si acești oameni nevoințați merită ajutorul nostru, ai aceluia care așteaptăm la adăpost, înștiințați iară că se apropie cu pași siguri.

Nu numai apelul de mai sus ne face să ne ocupăm cu această problemă, ci faptul că nenumărați cetățeni au sosit cu elan acestei chemări.

Astfel, Dumăneică 14 Octombrie, prima echipă de reconstrucție compusă din membrii Apărării Patriotice și ai Uniunii Populare Maghiare au ieșit pe teren.

Si au muncit aici și tinerii și bătrânii chiar până la 60 de ani.

Acest lucru se petrece în fiecare Dumăneică și de fiecare dată participă tot mai mulți cetățeni care prin aceasta dau dovadă de adevărată conștiință cetățenească.

PLANURILE PRIMĂRIEI ÎN LEGĂTURĂ CU REFACEREA ACESTUI CARTIER

În dorința de a afla care sunt planurile Primăriei în legătură cu refacerea cartierului Grădiște, ne-am adresat dl. inginer Popovici, șeful serviciului

Legionarul Hedeș Traian arestat la Covasinț

În baza unei informații primite, organele poliției de Siguranță au arestat la Covasinț pe cunoscutul truntaș legionar Hedeș Traian și soția lui Elena.

Se știe că Hedeș a fost unul dintre conducătorii mișcării legionare din județul Arad și îndată după venirea în putere a gărzii de fier, Hedeș a fost numit inspector de romanizare la Industria Textilă din Arad, unde mai târziu prin presiune și amenințări a devenit director.

În timpul rebeliunii a fost unul dintre șefii care conduceau dezarmarea soldaților și organizarea rezistenței. După căderea regimului legionar, Hedeș Traian, împreună cu soția sa a dispărut din Arad și se credea că este fugit în

ferite localități din țară, fiind favorizat de către unele persoane din serviciul lui Antonescu.

După retragerea trupelor fasciste din județ, Hedeș Traian, împreună cu soția lui, au plecat în Germania, respectiv Austria, unde au căutat să se stabilească, însă regimul democratic din această țară — instalat după eliberare — l-a expulzat și astfel el a fost nevoit să se întoarcă în țară.

Sosind în județ, soții Hedeș au căutat să se ascundă la Covasinț într-o casă din vă. Un locuitor însă l-a recunoscut și l-a denunțat. Astfel organele Siguranței au putut pune mâna pe el.

Eri seara a fost transportat la Arad unde a fost deplasat în Chestura.

D. primar Pălincaș:

Oficiul economic județean va trebui să colecteze grâul necesar aprovizionării populației Aradului

— In urma propunerii d-lui Prudnăr s'a înființat la Arad o comisie de repartizare a lemnelor

Membrii Consiliului politic județean au intrunit în ședință săptămânală ieri înainte de amiază fiind de față și dl. primar Pălincaș Ioan și dl. colonel Marta șeful Oficiului economic județean, sub președinția d-lui prefect Voștinar Gheorghe.

După deschiderea ședinței, dl. Prudnăr secretarul partidului Comunist Român, organizația Arad, a pus în discuție problema aprovizionării populației municipiului Arad cu lemne de foc.

Totodată dl. Prudnăr a propus ca pe lângă Primăria Municipiului Arad să se înființeze o comisie de repartizare a lemnelor, compusă din câte un delegat al organizațiilor politice, un delegat al CFR-ului și un reprezentant al C. A. P. S.-ului. Această comisie să se ocu-

pe cu dirijarea transporturilor de lemne și cu justa lor repartizare.

Membrii Consiliului politic județean au acceptat în unanimitate această propunere.

S'a discutat în continuare problema aprovizionării populației cu grâu.

Conform ordinelor în vigoare — a spus dl. primar Pălincaș — Primăria nu are dreptul de a colecta cerealele din județ, ci ele trebuie colectate de către Oficiul Economic Județean și predate Primăriei pentru a fi distribuite populației. In acest scop, Primăria va da tot concursul acestei acțiuni.

Totodată dl. primar Pălincaș cere ca ordinea Prefecturii care se referă la aprovizionare, să fie cu strictețe respectate deoarece s'a constatat că în unele cazuri au fost desconsiderate.

Aprovizionarea populației Municipiului Arad cu făină, făcând parte din atribuțiunile Primăriei, dl. primar Pălincaș roagă insistent toate celelalte instituții ca să se seame de acestea pentru a nu îngreuna lucrările și pentru ca repartizarea cotelor de făină să poată fi efectuate în conformitate cu necesitățile în mod unitar.

Oficiul economic județean să atragă atenția morilor din județ ca să distribuie grâu numai după dispozițiunile Primăriei.

Discuțiunile au decurs apoi asupra numirilor de primari și ajutoari de primari din câteva comune printre care: Păuliș, Semlac, Siclău, Petriș, Peregu Mare, Seitin, etc. unde în majoritatea cazurilor s'a hotărât ca obștea din comunele respective să procedeze la alegerea de noi primari și ajutoari de primari.

ȘTIRI SCURTE

ATHENA. Dl. Venizelos a declarat că Grecia are nevoie de un guvern puternic, compus din toate elementele politice.

LONDRA. Redactorul diplomatic al agenției Reuter comunică, că dl. De Gasperi, ministrul de externe al Italiei, și a reînviat propunerea de a se încheia o pace temporară cu Italia.

BUDAPESTA. Cele patru partide mari din Ungaria, partidul muncitorilor agrarieni, partidul social democrat, partidul comunist și partidul național țărănesc au alcătuit un front independent național.

NEW-YORK. Ziarul Daily Worker scrie că la o conferință de presă pan-americană s'a precizat că guvernul argentinian, prezidat de dl. Peron, consultă cu fasciști germani care dețin capitaluri mari în Argentina.

BUDAPESTA. Ununea Sovietică a pus la dispoziția guvernului șoape rețele de cale ferată.

LONDRA. Ministrul de războiu al Angliei a anunțat că rațiile de carne și slănită pentru soldați vor fi reduse.

MOSCOVA. Biroul de informații american anunță din Milan, că 240 firme germane se ascund în Elveția.

BELGRAD. Mareșalul Tito a primit delegația tineretului din Ununea Sovietică și a declarat că tinerețel progresist din Jugoslavia are trei scopuri: Recladirea țării, reforme în învățământ și educația fizică a tineretului.

Din inițiativa sindicatului Telefoanelor

Se extinde centrala telefonică automată din Arad

Noul circuite interurbane vor fi create — Măsuri pentru înăbușarea dificultăților

Zilele trecute a avut loc adunarea generală a membrilor Sindicatului Telefoanelor „Telef. Arad” în sediul Sindicatului din Str. Moise Nicoară Nr. 9—11. Au fost prezenți un număr foarte mare din totalul de membri ai sindicatului. Debaterile au decurs într'un spirit de solidaritate și conștiință democratică muncitorească. Se poate spune că într'adevăr membrii sindicatului s'au adevăratul rost al sindicatului și în unanimitate au hotărât a porni

la lucru pentru a întregi și a ajuta desăvârșirea operei de reconstrucție a țării, prin majorarea producției și realizarea unui randament mai mare la această instituție.

Comitetul de conducere a expus în darea de seamă activitatea de până în prezent care a fost următoarea:

Lupta pentru majorarea producției și mărirea centralei automate Arad pentru a se face față cererilor de instalații. Aceste lucrări au și ince-

put în urma inițiativei Sindicatului și în scurt timp extinderea centralei automate va fi fapt implinit.

Pentru ușurarea traiului muncitorilor și funcționarilor, prin activitatea depusă de sindicat, funcționează cantina funcționarilor dela telefoane și economat. S'a dat ajutor de iarnă funcționarilor angajați definitiv, și urmează în scurt timp a fi acordat și celor angajați temporar.

In locul tancurilor să faceți tractoare

— a spus d. dr. Petru Groza la congresul inginerilor —

Ziarele bucureștine publice la loc de frunte cuvântarea d-lui dr. Petru Groza președintele Consiliului de Miniștri, roșina la congresul general al inginerilor din România. Vorbind despre necesarul războiului împotriva Ununii Sovietice, la care am fost angajați și suntem roșii inginerilor la timp de pace, a sa le-a adresat un cuvânt apăsător și răsunător perspective de recladire ce se deschid, spunând între altele:

— Această epocă tristă s'a sfârșit. Noi trecem la epoca de pace și ca în introducerea trebuie să facem apele la Div.

răscumparați vina Div. de a fi colaborat la acest măcel sângeros prin munca ce o veți depune la recădirea țării noastre.

Schimbați armura, schimbăți sabia cu plugul. In locul tancurilor faceți tractoare, utilizați chiar și bomba atomică însă numai energia atomică creatoare și cu această armură trebuie să luptați pe noul câmp al muncii, ca să deschideți drumul la o viață pașnică, la o viață creatoare.

Trădătorul Quisling executat

OSLO. — Postul de radio Oslo a anunțat azi noapte că Vidkun Quisling, trădătorul norvegian a fost executat prin împușcare într'o forătreacă lângă Oslo.

Tineretul din Arad citat la conferința Tineretului Progresist

BUCUREȘTI. — La lucrările conferinței generale naționale ale tineretului progresist, delegații au hotărât ca să continue în cea mai largă măsură la menținerea păcii și independenței țării, precum și a lucra în cea mai largă măsură la reconstrucția țării.

Tineretul Progresist din România înregistrează în rândurile sale peste 210 mii tineri repartizați în 428 de brigăzi de lucru.

Brigăzile de lucru din Capitală au executat 21 mii ore de lucru, totalizând suma de 50 milioane lei. Toate aceste lucrări au fost executate în mod gratuit.

In toate colțurile țării, tinerii au contribuit la refacerea și reconstrucția țării precum și la uita contra spăneli

și sabotajului.

Astfel la Târgul-Jiu organizația Tineretului Progresist a descoperit o contra-bandă de 9 milioane Lei, iar la Arad 660 de elevi au ajutat în județ la cușul porubului.

Acord româno-maghiar cu privire la extrădarea criminalilor de războiu

BUCUREȘTI. — Dl. acuzator public Bunaciu în fruntea unei delegații s'a înapoiat din capitala maghiară, unde a dus tratative cu autoritățile ungare, în vederea unui acord pentru extrădarea și predarea criminalilor de războiu ai celor două state.

La întoarcere, dl. Bunaciu a declarat că tratativele au decurs într'un spirit foarte amical ajungându-se la un acord deplin.

Protocolul va fi semnat la București în zilele viitoare.

COMERCANTUL

In ziua de 14 Octombrie 1945, s'a constituit Sindicatul Profesional al Comerțanților cu sediul la Camera de Comerț, Str. Gheorghe Lazăr Nr. 20.

Deasemenea s'a hotărât afilierea la U. S. I. C. Toți cei interesați sunt rugați a trece pe la sediul Sindicatului în termen de 8 zile pentru a fi înscrși.

— ORGANIZATIA SIONISTA aranjează o mare adunare evreiască pentru desbaterea problemei Palestinei. Meetingul va avea loc Duminecă, la 28 a. c., la orele 10 și jum. a. m. la teatrul comunal, Intrarea Liberg.

La închiderea ediției

Principiile noiei legi electorale

La 50.000 locuitori se alege un deputat

BUCUREȘTI. Dl. ministru Lucrețiu Pătrășcanu a făcut declarații presel dând următoarele amănunțe cu privire la proiectul legii electorale:

— Conform dispozițiilor modificătoare ale constituției repuse în vigoare la 30 Septembrie 1944, urmează să fie organizată noua reprezentanță națională a României, în modnicarea pe care apunei am propus-o și care a fost trecută prin Cons. de Miniștri am prevăzut posibilitatea schimbării pe calea legii ordinare a formei de reprezentanță parlamentară. Proiectul prevede sistemul unei singure Camere a deputaților, Senatul fiind suprimat.

— Dreptul de vot se acordă dela 19 ani, pentru femei și bărbați deopotrivă, deasemenea se acordă militarilor activi dreptul de a fi alegători. In acelaș timp am scăzut la 23 ani dreptul de a fi eligibil pentru a da astfel posibilitate elementelor tinere de a pătrunde în parlament. Am exclus dela dreptul de a fi ales sau alegători nu numai pe acei care au suferit condamnare din infamantă, dar și pe cei judecați drept criminali de război.

— Am păstrat ca circumscripțiile de votare, județul. Voțul se va face pe liste, pe baza reprezentării proporționale: 50.000 de locuitori aleg un deputat. Restul, depășind 25.000, au dreptul să alege încă un deputat, neglijându-se fracțiunile mai mici. Membrii „aungrăi” sunt aleși pe timp de 4 ani. Inunitatea pentru membrii Parlamentului s'a păstrat.

Dispozițiunile Ministerului Muncii cu privire la Salariizarea ucenicilor

Ministerul Muncii Serviciul Pregătirii și Calificării Profesionale prin Decretul Nr. 45.408 1945, comună următoarele privitor la normele de salarizare a ucenicilor:

Comisariatul General al Prefecturilor interpretează Decretul-Lege Nr. 348 din 3 Mai 1945, pentru reglementarea salariilor și înființarea economatelor astfel:

1. Ucenicii angajați cu întreținere completă nu au drept la alocație de scumpețe.

2. Ucenicii angajați numai cu caz și masă, fără îmbrăcăminte sau care în orice alt mod primesc o parte din întreținere, au drept la o jumătate de alocație.

3. Ucenicii angajați fără întreținere, numai cu salariu, au drept la alocație întreagă.

In consecință toți patronii sunt obligați a se conforma acestor dispozițiuni.